15/03/2026

Αρχιμανδρίτης π. Σιλουανός Τζουμανέκας: Το μεγαλύτερο και ωραιότερο δέντρο είναι η Παναγία

/ Ενορίες



Να προσπέσουμε στην Παναγία μας σήμερα και να πούμε: Παναγία Δέσποινα, συ που είσαι το καρποφόρο δέντρο, η χαρά των αγγέλων και το εγκαλλώπισμα της ανθρωπότητας, βοήθησε και εμάς να γίνουμε πάλι καρποφόρα δένδρα και να ελκύσουμε το έλεος και τη μακροθυμία του Ιησού Χριστού.

Στην 3η ακολουθία της Γ΄ Στάσεως των Χαιρετισμών που τελέστηκε στον **Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Πειραιώς**, την Παρασκευή 13 Μαρτίου 2026, ιερούργησε και κήρυξε τον θείο λόγο, ο **Αρχιμανδρίτης π. Σιλουανός Τζουμανέκας**, κληρικός της Ιεράς Μητροπόλεως Πειραιώς.

Η ομιλία εντάσσεται στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων «Ευαγγελίστρια 2026».

Στο κήρυγμα του ο π. Σιλουανός εστίασε κυρίως στο θεολογικό και πνευματικό νόημα του Ακαθίστου Ύμνου, καθώς και στο συγκεκριμένο χωρίο του: «Χαίρε δένδρον αγλαόκαρπον, εξ ου τρέφονται πιστοί».

Παρακολουθήστε το κήρυγμα:

Αρχικά, τόνισε ότι ο Ακάθιστος Ύμνος είναι ένα μοναδικό πνευματικό τραγούδι. Σε αντίθεση με τα κοσμικά τραγούδια που αλλάζουν με τις γενιές και εκφράζουν συνήθως τον ανθρώπινο ή σαρκικό έρωτα, ο ύμνος αυτός διατηρείται ζωντανός εδώ και αιώνες. Σύμφωνα με την παράδοση, ψάλθηκε για πρώτη φορά το 626 μ.Χ. στον ναό των Βλαχερνών στην Κωνσταντινούπολη, όταν οι πιστοί συγκεντρώθηκαν για να ευχαριστήσουν την Παναγία επειδή έσωσε την πόλη από βαρβαρική επιδρομή. Από τότε έχουν περάσει περίπου δεκατέσσερις αιώνες, αλλά ο ύμνος εξακολουθεί να ψάλλεται αναλλοίωτος σε όλο τον ορθόδοξο κόσμο.

Ο λόγος της διαχρονικότητάς του, δεν είναι μόνο η ιστορική του σημασία αλλά κυρίως το βαθύ θεολογικό του περιεχόμενο. Ο Ακάθιστος Ύμνος αναφέρεται στο μεγάλο μυστήριο της θείας οικονομίας: στο γεγονός ότι ο Θεός, το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδας, έγινε άνθρωπος και ήρθε στη γη για τη σωτηρία του κόσμου. Στο μυστήριο αυτό πρωταγωνιστικό ρόλο είχε η Υπεραγία Θεοτόκος, η οποία αξιώθηκε να γίνει μητέρα του Θεού και γι’ αυτό ονομάζεται Θεομήτωρ και Θεοτόκος.

Ο ποιητής του ύμνου εκφράζει την αγάπη και τον θαυμασμό των πιστών προς την Παναγία χρησιμοποιώντας πλήθος εικόνων και χαρακτηρισμών. Όπως μια μητέρα αποκαλεί το παιδί της με πολλά χαϊδευτικά ονόματα από αγάπη, έτσι και ο υμνογράφος στολίζει την Παναγία με πολλά επίθετα και συμβολικές εικόνες από όλη την κτίση: τη γη, τη θάλασσα, τα άστρα, τον ήλιο και τη φύση γενικότερα. Στον ύμνο επαναλαμβάνεται 144 φορές το «Χαίρε», ως συνέχεια του χαιρετισμού του αρχαγγέλου Γαβριήλ προς την Παναγία κατά τον Ευαγγελισμό.

Στη συνέχεια ο π. Σιλουανός μίλησε για το χωρίο «Χαίρε δένδρον αγλαόκαρπον». Για να το εξηγήσει, χρησιμοποίησε την εικόνα του δέντρου. Πρώτα αναφέρθηκε στο φυσικό δέντρο της δημιουργίας. Τα δέντρα προσφέρουν ζωή και υγεία,

καθαρίζουν την ατμόσφαιρα απορροφώντας διοξείδιο του άνθρακα και αποδίδοντας οξυγόνο. Παράλληλα παρουσίασε το μυστήριο της φύσης: ενώ όλα τα δέντρα απορροφούν το ίδιο νερό από τη γη, κάθε είδος δίνει διαφορετικό καρπό.

Έπειτα μετέφερε την εικόνα αυτή στο πνευματικό επίπεδο. Υπάρχει και «πνευματικό δέντρο», που είναι ο άνθρωπος. Η ρίζα του όμως δεν βρίσκεται στη γη αλλά στον ουρανό. Η πηγή της ζωής και της πνευματικής καρποφορίας είναι ο ίδιος ο Χριστός. Όταν ο άνθρωπος είναι ενωμένος με αυτή τη θεϊκή ρίζα, παράγει πνευματικούς καρπούς. Ο ομιλητής επικαλείται τον απόστολο Παύλο, ο οποίος αναφέρει ότι οι καρποί του Αγίου Πνεύματος είναι η αγάπη, η χαρά, η ειρήνη, η μακροθυμία, η αγαθοσύνη, η πίστη, η πραότητα και η εγκράτεια.

Η Εκκλησία παρουσιάζεται ως ένα πνευματικό δάσος γεμάτο καρποφόρα δέντρα: οι πατριάρχες και οι προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης, οι απόστολοι και οι μάρτυρες της Καινής Διαθήκης, οι άγιοι, οι διδάσκαλοι και όλοι οι πιστοί που έζησαν ενάρετη ζωή. Ανάμεσα σε όλα αυτά τα δέντρα ξεχωρίζει το μεγαλύτερο και ωραιότερο από όλα, η Παναγία. Αυτή είναι το πιο ευλογημένο δέντρο του πνευματικού παραδείσου, επειδή έφερε τον πιο πολύτιμο καρπό, τον Ιησού Χριστό, τον «ουράνιο άρτο» που τρέφει πνευματικά όλη την ανθρωπότητα.

Στο τελευταίο μέρος του κηρύγματος, ο π. Σιλουανός αναφέρθηκε στους ανθρώπους της σύγχρονης κοινωνίας θέτοντας ένα αυτοκριτικό ερώτημα: είμαστε άραγε καρποφόρα δέντρα; Διαπιστώνοντας ότι πολλές από τις χριστιανικές αρετές απουσιάζουν από τη ζωή των ανθρώπων. Αντί για αγάπη υπάρχει μίσος και διχόνοια ακόμη και μέσα στις οικογένειες· αντί για ειρήνη υπάρχουν συγκρούσεις· αντί για χαρά επικρατούν άγχος, λύπη και απογοήτευση. Παράλληλα μίλησε για φαινόμενα όπως η διάλυση των οικογενειών και οι αμβλώσεις, ως σημάδια πνευματικής παρακμής.

Τέλος, υπενθύμισε την προειδοποίηση του αγίου Ιωάννη του Προδρόμου ότι κάθε δέντρο που δεν παράγει καλό καρπό κόβεται και ρίχνεται στη φωτιά. Με αυτή την εικόνα κάλεσε τους πιστούς σε μετάνοια και επιστροφή στον Θεό.

«Να προσπέσουμε στην Παναγία μας σήμερα και να πούμε: Παναγία Δέσποινα, συ που είσαι το καρποφόρο δέντρο, η χαρά των αγγέλων και το εγκαλλώπισμα της ανθρωπότητας, βοήθησε και εμάς να γίνουμε πάλι καρποφόρα δένδρα και να ελκύσουμε το έλεος και τη μακροθυμία του Ιησού Χριστού.»

Παρακολουθήστε σε επανάληψη την ακολουθία της Γ΄ Στάσεως των Χαιρετισμών: